

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามที่คณะรัฐมนตรีที่มี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อที่ประชุมรัฐสภา เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2551 ณ กระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งนโยบายการศึกษาได้กำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต รวม 8 นโยบาย ได้แก่ 1. ปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และระดมทรัพยากร เพื่อการปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา พัฒนาครู พัฒนาระบบการคัดเลือกเข้าสู่มหาวิทยาลัย พัฒนาหลักสูตร รวมทั้งปรับหลักสูตรวิชาแกนหลักสูตรถึงประวัติศาสตร์ ปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน พัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์ปรับบทบาทการศึกษานอกโรงเรียนเป็นสำนักงานการศึกษาตลอดชีวิต และจัดให้มีศูนย์การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมการกระจายอำนาจให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อนำไปสู่เป้าหมายคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นคุณธรรมนำความรู้อย่างแท้จริง 2. ส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เพื่อให้สนองตอบความต้องการด้านบุคลากรของภาคเศรษฐกิจ 3. พัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้ครูดี ครูเก่ง มีคุณธรรม มีคุณภาพ และมีวิทยฐานะสูงขึ้น ลดภาระงานครูที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามโครงการคืนครูให้นักเรียน มีการดูแลคุณภาพชีวิตของครูด้วยการปรับโครงสร้างหนี้และจัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตครูควบคู่ไปกับการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เน้นการพัฒนาเนื้อหาสาระและบุคลากรให้พร้อมรองรับและใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างคุ้มค่า 4. จัดให้ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาฟรี 15 ปี ตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เกิดความเสมอภาคและความเป็นธรรมในโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทั้งผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา และชนต่างวัฒนธรรม รวมทั้งยกระดับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชน 5.ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ โดยการจัดกลุ่มสถาบันการศึกษาตามศักยภาพ ปรับเงินเดือนค่าตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้สูงขึ้น โดยภาครัฐเป็นผู้นำ และเป็นแบบอย่างของการใช้ทักษะอาชีวศึกษาเป็นเกณฑ์กำหนดค่าตอบแทนและ

ความก้าวหน้าในงาน ควบคู่กับการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้วยการเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา 6. ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ให้มีการประνομและใกล้เคียงนี้ รวมทั้งขยายกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้นเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและปริญญาตรีเพิ่มขึ้น 7. ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเชิงสร้างสรรค์อย่างชาญฉลาด เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ 8. เร่งรัดการลงทุนด้านการศึกษาและการเรียน รู้อย่างบูรณาการในทุกระดับการศึกษา และในชุมชน โดยใช้พื้นที่และโรงเรียนเป็นฐานในการบูรณาการทุกมิติและยึดเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นหลักในการยกระดับคุณภาพโรงเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และส่งเสริมความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยไปสู่การเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและวิจัยพัฒนาในภูมิภาค รวมทั้งเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตในชุมชน โดยเชื่อมโยงบทบาทสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันทางศาสนา (แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี, 30 ธันวาคม 2551)

ผลของนโยบายการศึกษาของคณะรัฐมนตรี ทั้ง 8 นโยบาย นโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (ระหว่าง พ.ศ. 2552 - 2553) เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง และเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการศึกษาในระดับสูง ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างแท้จริง นักเรียนสามารถประกอบอาชีพที่ดีได้ในอนาคต ซึ่งทำให้สังคมให้เจริญก้าวหน้า มีความสงบสุข และประเทศชาติมีความมั่นคง จึงสนใจทำการศึกษาและวิเคราะห์นโยบายที่ 6 ในส่วนของนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ซึ่งได้ประกาศใช้นโยบายมาแล้ว 2 เดือน จำเป็นต้องมีการประเมิน โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนั้น 1. เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น แก่ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยหรือด้อยโอกาสทางการศึกษา อันจะมีส่วนสำคัญในการยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชน และเป็นการสนองตอบต่ออนโยบายการกระจายรายได้ 2. เพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบการศึกษาทางด้านอุปสงค์ โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของประชาชน (เว็ปไซต์, 2553) และเพื่อต้องการให้เด็กยากจนที่จบการศึกษาภาคบังคับได้มีโอกาสกู้ยืมเงิน เพื่อเรียนต่อในระดับ ม.ปลาย หรือสายอาชีพ จนถึงอุดมศึกษาโดยรัฐบาลปัจจุบันได้เพิ่มวงเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอีก 10,000 ล้านบาท รวมเป็นวงเงินปล่อยกู้สำหรับผู้กู้รายใหม่ทั้งสิ้น 36,000 ล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะจะมีเด็กยากจนที่ขอกู้เพิ่ม 360,000 คน และครบ 1 ล้านคน ปัญหาที่ผ่านมาคือ กู้ได้เงินช้ามาก กรม. จึงมีมติให้จ่ายเงินกู้ให้นักเรียนได้ภายใน 90 วันนับจากวันที่กู้เงิน

ซึ่งจะช่วยให้อาสาสมัครได้รับการช่วยเหลือมากขึ้น ทั้งนี้ รัฐบาลมีนโยบายให้เรียนสายอาชีพมากขึ้น โดยมีเป้าหมายเป็น 50 : 50 และเป็น 60 : 40 ในที่สุด เพื่อให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษา ซึ่งมาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย สำหรับศึกษาต่อ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับปริญญาตรีในประเทศ (ทั้งสายสามัญและสายอาชีวะ) รวมทั้งการศึกษานอกระบบต่อเนื่อง จากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรและประเภทที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยนักเรียน นักศึกษาจะต้องชำระหนี้คืนพร้อมดอกเบี้ยอัตราต่ำ เมื่อจบการศึกษาแล้ว โดยมีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ 3 หน่วยงาน คือ กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย โดยมีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานเบิกจ่ายในส่วน of กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบ ผู้กู้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงาน / กระทรวงอื่นที่จัดการศึกษา ยกเว้น ทบวงมหาวิทยาลัย (พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2542)

รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการได้ให้สัมภาษณ์ว่าการปรับปรุงแก้ไขกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเช่นเดียวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในสมัยรัฐบาลท่านนายทศ ชวน 2 โดยที่โอกาสให้เด็กยากจนได้มีโอกาสกู้เพื่อเรียนต่อก่อนเด็กอื่น ต่อมาได้เปลี่ยนวัตถุประสงค์ว่าสำหรับคนที่ไม่จำเป็นต้องจนก็สามารถที่จะเงินกู้ได้ ในที่สุดคนรวยก็ไปเบียดคนจนทำให้ผู้ด้อยโอกาสขาดโอกาสที่จะใช้เงินกู้นี้ เพื่อได้รับการศึกษาจากภาครัฐเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น แก่ผู้มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยหรือด้อยโอกาสทางการศึกษา อันจะมีส่วนสำคัญในการยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชน และเป็นการสนองตอบต่อนโยบายการกระจายรายได้ และเพื่อสนับสนุนการพัฒนากระบวนการศึกษาทางด้านอุปสงค์ โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของประชาชน (เว็บไซด์, 2553) แต่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจะต้องเป็นกองทุนที่ขยายโอกาสให้กับทุกคนที่อยู่ในข่ายได้มีโอกาสใช้สิทธิให้มากที่สุด ปัจจุบันนี้เรายังมีปัญหามากประการ เช่น กำหนดให้ยื่นขอกู้ได้เฉพาะผู้ที่เรียนปี 1 เป็นต้น จึงอาจจะต้องปรับหลักเกณฑ์ว่า แทนที่จะเข้าทางฐานแล้วไปถึงยอดกู้ตามระบบอาจจะต้องกู้ทางข้างได้ เช่น ถ้าเรียนปริญญาตรี และไม่สามารถกู้ในปี 1 ก็ควรได้รับสิทธิให้กู้เมื่อเรียนปี 2 และปี 3 แต่แน่นอนเขาก็ไม่ต้องกู้ปี 4 ไม่เช่นนั้นเราก็จะแก้ปัญหาเด็กออกกลางคันไม่ได้ ต้องยอมรับความจริงว่าปัญหาส่วนหนึ่งมาจากปัญหาเศรษฐกิจ นอกจากปัญหาอื่นๆ อีกหลายปัจจัยตรงนี้คือ นโยบายที่จะต้องไปปรับกัน หรือว่าเด็กที่จบ ปวส. จะต้องเรียนต่อปริญญาตรีก็ควรมีสิทธิที่จะกู้เรียนในปี 3 ปี 4 ได้ นอกจากนั้น กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ควรเป็นกลไกสำคัญในการจูงใจให้ผู้เรียนไปเรียนในสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานหรือตลาดทางเศรษฐกิจ หากท่านกู้เรียนในสาขานี้ก็จะได้รับสิทธิเป็นพิเศษ แทนที่จะจะไปเรียนในสาขาที่ไม่ใช่ความต้องการของตลาดแล้วไปแข่งกัน

ตงงานก็ไม่มีเงินมาใช้หนี้รัฐ ตรงนี้เป็นกลไกอันหนึ่งที่ผมจะต้องนำมาใช้จุดใจคนมาเรียนในสาขาที่ควรจะเรียนนอกจากนั้นในเรื่องของโอกาสรัฐบาลนี้จะให้ความสำคัญกับการขยายโอกาสให้กับผู้ด้อยโอกาสได้มีโอกาสเรียนทั้งเด็กที่เป็นเด็กพิเศษ หรือเด็กชายขอบ ผู้ด้อยโอกาสเหล่านี้ควรได้สิทธิอย่างเต็มที่ภายใต้นโยบายรัฐบาล (นโยบายรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ,2552)

ในการนี้ ผู้ศึกษาจึงอยากทราบผลการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวและจะได้นำผลการวิจัยไปใช้และนำไปปรับปรุงแก้ไข ระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นโดยศึกษาความสอดคล้องของนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553)
2. เพื่อวิเคราะห์การนำไปใช้ของนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ(ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553)
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นประโยชน์ในหน่วยงานทางการศึกษาในการจัดระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะนำผลการวิจัยไปศึกษาค้นคว้าเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานในการหาวิธีแก้ไขปรับปรุงต่อไป
2. ผลการศึกษาครั้งนี้ จะทำให้รัฐบาลและประชาชนทราบผลการดำเนินงานของรัฐบาลในรอบ 2 ปี และปัญหาในการดำเนินงานตามนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนานโยบายและตัดสินใจ
3. เป็นแบบอย่างการวิเคราะห์นโยบายทั้งระบบโดยการวิจัยเอกสาร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของระยะเวลา

วิเคราะห์นโยบายรัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2553 โดยศึกษาจากเอกสารที่กล่าวถึงนโยบายและการดำเนินการตามนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (ระหว่าง พ.ศ. 2552 - 2553)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นของนโยบาย

3.1.1 สภาพของนโยบาย

- 1) ชนิดของนโยบาย
- 2) ประเภทของนโยบาย
- 3) ปัญหาของนโยบาย
- 4) วัตถุประสงค์ของนโยบาย
- 5) คุณลักษณะของนโยบาย

3.1.2 ความต้องการจำเป็นของนโยบาย

- 1) ความสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2552 - 2559)
- 2) ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554)
- 3) ความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

3.2.วิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบาย

3.2.1 จำนวนแผน / โครงการที่สอดคล้องกับนโยบาย

3.2.2 จำนวนโครงการ

3.2.3 ผลการประเมินโครงการ/แผนของหน่วยปฏิบัติ

3.3 ปัญหาของการใช้นโยบาย

3.3.1 ความไม่สอดคล้องของเนื้อหา/นโยบาย

3.3.2 ความไม่สอดคล้องของแผน และโครงการ

3.3.3 การมุ่งเน้นนโยบายของหน่วยปฏิบัติ

3.3.4 ปัญหาจากเอกสาร และบทความทางวิชาการอื่นๆ

3.4 ข้อเสนอแนะของนโยบาย

3.4.1 ข้อเสนอแนะจากนักวิชาการ

3.4.2 ข้อเสนอแนะจากผู้ปฏิบัติ

3.4.3 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

4. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

4.1 ประกาศสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่อง แผนการบริหารราชการแผ่นดิน

พ.ศ. 2552 - 2554

4.2 คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี

4.3 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

4.4 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2552 - 2559)

4.5 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554)

4.6 เอกสารของหน่วยงานที่ปฏิบัติ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การวิเคราะห์** หมายถึง การแยกแยะสืบค้นหาที่มา รวมทั้งเหตุการณ์และแนวคิดต่างๆ โดยเป็นกระบวนการแยกแยะสืบค้นแบบย้อนกลับรวมทั้งเหตุการณ์และแนวคิดต่างๆที่จะนำมาวิเคราะห์สืบค้นหาที่มาและองค์ประกอบนั้นเป็นได้ทั้งรูปธรรมและนามธรรม

2. **นโยบาย** หมายถึง กรอบและเครื่องชี้นำแนวปฏิบัติ เป็นแนวทางในการปฏิบัติหรือตัดสินใจเพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. **กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา** (ตัวย่อ : กยศ.) เป็นกองทุนเงินหมุนเวียนของรัฐบาลไทยที่ให้นักเรียน นักศึกษาได้กู้ยืมเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นมา

4. **การบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา** หมายถึง การกำหนดระเบียบคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ว่าด้วยการดำเนินงาน หลักเกณฑ์และวิธีการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 (7) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 เพื่อให้ให้นักเรียน นักศึกษา ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

5. **ความต้องการจำเป็นของปัญหานโยบาย** หมายถึง นโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ(ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553) มีความสำคัญต่อสังคมไทยและมีความสอดคล้อง กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550 แผนการบริหารราชการแผ่นดิน (พ.ศ. 2552 – 2554) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2552 – 2559)

6. **ผลของการดำเนินงานตามนโยบาย** หมายถึง ผลของการนำนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553) ไปปฏิบัติของหน่วยงานโดยศึกษาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา นโยบาย โครงการ และการจัดสรรงบประมาณ

7. **ปัญหาของการดำเนินการตามนโยบาย** หมายถึง ปัญหาการใช้นโยบายของหน่วยปฏิบัติ นักวิชาการอิสระ และผลที่ได้จากการวิเคราะห์ต้นทุนนโยบายกับผลการดำเนินงานตามนโยบายปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ(ระหว่าง พ.ศ.2552 - 2553)

8. **ข้อเสนอแนะของการดำเนินการตามนโยบาย** หมายถึง ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของบทความ ผลการวิจัย และหรือผลการดำเนินโครงการตามนโยบายที่นักวิชาการและผู้ปฏิบัติเสนอแนะ

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

